

ΙΙ.

Ψάχνω σαν το θηρίο στο κλουβί να βρω ένα πέρασμα, για να φτάσω στην αγγλική τράπεζα δίχως να πέσω πάνω στην πορεία της ΓΣΕΕ-ΛΔΕΔΥ. Καταλήγω να πάρω την Αριστοτέλους από την Κοδριγκτώνος, για να βγω στη Σωκράτους και από εκεί στην Αθηνάς. Σκοπεύω να αφήσω το Σέ-ατ κάπου στο Μοναστηράκι και να περπατήσω τη Μητροπόλεως ως την τράπεζα.

Το σχέδιο μού βγαίνει ως τη Σωκράτους, αλλά από εκεί αρχίζουν τα δύσκολα. Γλιτώνω βέβαια την πορεία, αλλά πέφτω πάνω σε μια ατέλειωτη ουρά αυτοκινήτων, γιατί όλοι έχουν κάνει την ίδια σκέψη μ' εμένα. Το σοκ όμως έρχεται απ' αλλού: για πρώτη φορά, κανείς δεν κορνάρει και κανείς δε διαμαρτύρεται. Φαίνεται πως οι καθημερινές πορείες και τα συλλαλητήρια έχουν σπάσει τις αντιστάσεις και ο κόσμος έχει αφηθεί στο «πεπρωμένον φυγείν αδύνατον». Το ίδιο και οι τροχονόμοι. Ο οδηγός, τέσσερα αμάξια μπροστά μου, κάτι πάει να πει σε έναν τροχονόμο, που έχει υπηρεσία γωνία Αγίου Κωνσταντίνου και Σωκράτους, αλλά εκείνος τον αντιμετωπίζει με μια βαριεστημένη κίνηση, που σημαίνει

«έλα τώρα, προχώρα», απαξιώνοντας να του δώσει απάντηση.

Όταν φτάνω δίπλα του, του συστήνομαι. «Υπάρχει κάποιος τρόπος να φτάσω πιο γρήγορα στη Μητροπόλεως;»

Με κοιτάζει απορημένος. «Δε βρήκατε περιπολικό;» με ρωτάει. «Είναι όλα σε υπηρεσία;»

«Ήμουν για δουλειά στα δικαστήρια με το δικό μου αμάξι και με ειδοποίησαν να πάω επειγόντως στη Μητροπόλεως».

«Τι να σας πω, κύριε αστυνόμε. Έτσι όπως είναι σήμερα τα πράγματα, εγώ στη θέση σας δε θα πήγαινα ούτε για τσιγάρα χωρίς περιπολικό».

Το σχόλιό του κλείνει τη συζήτηση κι εγώ βάζω μπρος, για να διανύσω δυο μέτρα και να κολλήσω στον μπροστινό μου. Μου περνάει η σκέψη να βγω από την Αγίου Κωνσταντίνου στην Ομόνοια, να κάνω τον κύκλο της πλατείας και να μπω στην Αθηνάς, αλλά φοβάμαι ότι θα μπλέξω χειρότερα και παραιτούμαι.

Βλέπω την κατάσταση να έχει κάπως βελτιωθεί στην Πειραιώς. Την κατεβαίνω ως το Γκάζι και από εκεί στρίβω στην Ερμού. Η κυκλοφορία τσουλάει ως την πλατεία Αγίων Ασωμάτων, και από εκεί στο Μοναστηράκι δεν είναι πάνω από μισό χιλιόμετρο.

Ευτυχώς που σκέφτηκα να αφήσω το Σέατ στην Αθηνάς, γιατί η κυκλοφορία έχει απαγορευθεί στη Μητροπόλεως. Βρίσκω το νεοκλασικό στα αριστερά μου όπως ανεβαίνω, λίγο πιο πέρα από την Πεντέλης. Είναι ένα τριώροφο, πρόσφατα ανακαινισμένο. Ο δρόμος μπροστά έχει κλείσει από περιπολικά, ε-

νώ δύο αστυνομικοί φυλάνε την είσοδο. Το μοναδικό άλλο αυτοκίνητο είναι το ασθενοφόρο. Οι τροχονόμοι προσπαθούν να απομακρύνουν τους περίεργους.

Δίνω τα στοιχεία μου και μπαίνω στην τράπεζα. Διαπιστώνω αμέσως ότι το νεοκλασικό εκτελεί χρέη σκηνικού, γιατί μέσα η νεοκλασική κατασκευή έχει αντικατασταθεί από γυαλί και μέταλλο. Ρωτάω έναν άλλο αστυνομικό πού βρίσκεται το θύμα και ανεβαίνω στον τρίτο όροφο.

Το ασανσέρ με βγάζει στον προθάλαμο, που ως συνήθως είναι το γραφείο της ιδιαιτέρας, και με το καλημέρα πέφτω πάνω στον Σταθάκο. Θα έπρεπε να το περιμένω ότι θα τον έβρισκα εδώ, αλλά φαίνεται πως το απώθησα. Έτσι με βρίσκει απροετοίμαστο και παίρνει το πάνω χέρι.

«Εσύ τι γυρεύεις εδώ;»

«Δε γυρεύω τίποτα» του απαντώ εξίσου εγκάρδια. «Ήρθα γιατί με ειδοποίησαν ότι υπάρχει και δεύτερο θύμα που δολοφονήθηκε όπως ο Ζησιμόπουλος. Εσύ πώς από δω;»

Μου ρίχνει ένα βλέμμα μεταξύ υπεροψίας και βαρεμάρας. «Άκουσε, Χαρίτο. Σου είπα από την αρχή ότι αυτές οι δολοφονίες είναι έργο τρομοκρατών. Εσύ δε θέλησες να μ' ακούσεις. Τώρα το βλέπεις και μόνος σου».

Είμαι έτοιμος να του πω ότι όποιος πεινάει, καρβέλια ονειρεύεται, και αυτός πεινάει για δόξα, αλλά συγκρατιέμαι για να μην αρπαχτούμε μπροστά στους άλλους αστυνομικούς και στη Σήμανση, που αρχίζουν να μας κοιτάζουν περίεργα.

«Αυτή τη στιγμή και οι δυο εκδοχές, και της τρομοκρατικής ενέργειας και του κοινού εγκλήματος, είναι ανοιχτές. Συνεπώς, είμαι υποχρεωμένος να ερευνήσω» του λέω ήρεμα.

Σηκώνει τους ώμους του. «Θα μπορούσες να τα διαβάσεις από την αναφορά μου, αλλά όπως προτιμάς».

Τελειώνω εκεί τη συζήτηση και από την ανοιχτή πόρτα μπαίνω στο επόμενο γραφείο. Βάζω φρένο την τελευταία στιγμή, για να μην πέσω πάνω στον ιατροδικαστή Σταυρόπουλο. Έχει γονατίσει μπροστά σε ένα ακέφαλο πτώμα, που φοράει ακριβό γκριζο κοστούμι με άσπρο πουκάμισο και μπλε ριγέ γραβάτα. Τα μανίκια του πουκαμίσου του είναι κουπωμένα με μανικετόκουμπα. Από το αριστερό μανίκι εξέχει ένα χρυσό ρολόι. Δεν ξέρω πώς ντυνόταν ο Ζησιμόπουλος, γιατί τον συνάντησα με στολή κηπουρού, αλλά το ντύσιμο του Ρόμπινσον μου θυμίζει ακέφαλη κούκλα βιτρίνας. Αριστερά, πάνω στο πουκάμισό του είναι καρφίτσωμένη η κόλα χαρτί Α4 με το τεράστιο «D» επάνω της, όπως και στον Ζησιμόπουλο. Ο δολοφόνος άφησε κι εδώ την υπογραφή του, και αυτά είναι κακά μαντάτα, λέω μέσα μου.

Ο Σταυρόπουλος σηκώνει το βλέμμα και με κοιτάζει. «Τον σκότωσε όπως και τον Ζησιμόπουλο» μου λέει κοφτά. «Ο δολοφόνος πρέπει να είχε κρυφτεί πίσω από την πόρτα και τον αποκεφάλισε μόλις μπήκε στο γραφείο του. Ένα σου λέω: ο δολοφόνος χειρίζεται το σπαθί σαν επαγγελματία».

«Πού είναι το κεφάλι του;»

Ο Σταυρόπουλος μου δείχνει ένα δέμα σε σελοφάν στην άκρη του γραφείου. Θα πρέπει να κύλησε ως εκεί από τη δύναμη του χτυπήματος. Πλησιάζω και βλέπω το κεφάλι ενός άντρα γύρω στα σαράντα πέντε με πυκνά μαύρα μαλλιά. Τα μάτια του είναι ανοιχτά και κοιτάζουν την οροφή.

«Πότε υπολογίζεις ότι έγινε ο φόνος;»

Κοιτάζει το ρολόι του. «Τώρα είναι έντεκα. Θα πρέπει να τον σκότωσε μεταξύ πέντε και επτά το πρωί».

«Εννοείς σήμερα το πρωί;»

«Ναι. Όταν ήρθα, ήταν ζεστός ακόμα».

«Καλά, πώς μπήκε ο δολοφόνος; Δεν τον είδε κανείς;»

Σηκώνει τους ώμους του. «Τι να σου πω. Ρώτα τη Σήμανση μήπως βρήκαν κάτι».

Ξαφνικά διαπιστώνω ότι οι βοηθοί μου δεν είναι εδώ και γίνομαι έξαλλος. Έστειλαν εμένα, και εκείνοι έμειναν στο γραφείο να συζητάνε για τις συντάξεις. Παίρνω αμέσως τον Δερμιτζάκη, για να του τα ψάλω, επειδή ξέρω ότι αυτός είναι ο πιο λουφαδόρος από τους δύο.

«Ήμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε, αλλά μας σταμάτησε ο Σταθάκος» δικαιολογείται. «Μας είπε ότι θα αναλάβει εκείνος και δε χρειαζόμαστε».

«Να έρθετε τώρα αμέσως. Και άλλη φορά, όταν σας λέει κάτι ο Σταθάκος, θα το επιβεβαιώνετε μ' εμένα».

Αυτήν τη φορά βγαίνω με την πρόθεση να βάλω τα πράγματα στη θέση τους. Βρίσκω τον Σταθάκο να

συζητάει με τον υποδιοικητή του τον Σγουρό, έναν σοβαρό άνθρωπο, που έχει φτύσει αίμα δίπλα του.

«Δε μου λες, Λουκά, από πότε αποφασίζεις εσύ για τους δικούς μου ανθρώπους;» τον ρωτάω.

Δεν επικοινωνεί αμέσως. «Ποιους ανθρώπους;»

«Τον Βλασόπουλο και τον Δερμιτζάκη. Τους είπες ότι δε χρειάζονται και να μην έρθουν».

«Κανονικά δε χρειάζεσαι ούτε εσύ» μου απαντάει με θράσος, ενώ βλέπω τον Σγουρό να απομακρύνεται διακριτικά.

«Το ποιος χρειάζεται και ποιος όχι το αποφασίζει ο Γκίκας. Και το ποιος χρειάζεται για τη δική μου έρευνα, το αποφασίζω εγώ. Συνεννοηθήκαμε;»

Τον αφήνω και πάω να βρω τον Δημητρίου της Σήμανσης, μήπως μου πει κάτι παραπάνω. Τον βρίσκω στον δεύτερο όροφο να ψάχνει κάτι ερμάρια.

«Βρήκες πώς μπήκε ο δολοφόνος;»

«Το πιο πιθανό είναι να μπήκε από την πίσω πόρτα, γιατί βρήκαμε το συναγερμό απενεργοποιημένο».

«Δεν υπάρχει σεκιούριτι;»

«Όχι. Μόνο συναγερμός. Δεν υπάρχουν ούτε πόρτες ασφάλειας, απ' αυτές που φωτογραφίζουν τους εισερχόμενους. Η τσιγκουνιά των Άγγλων. Τουλάχιστον εμείς βουλιάξαμε λόγω σπατάλης. Αυτή με τέτοια τσιγκουνιά πώς καταφέρανε να βουλιάξουν, μου λέτε;»

«Πάμε να ρίξουμε μια ματιά».

Κατεβαίνουμε στο ισόγειο και διασχίζουμε τη μεγάλη αίθουσα συναλλαγών. Ο Δημητρίου με περνάει από μια πόρτα, πίσω από τα δυο ταμεία. Βρι-

σκόμαστε σε ένα είδος αποθήκης με ράφια. Εκ πρώτης όψεως εδώ αποθηκεύουν τα έντυπα της τράπεζας. Ο Δημητρίου ανοίγει μια πόρτα στο βάθος και βρισκόμαστε σε ένα στενό δρομάκι.

«Αυτή είναι η οδός Πετράκη» μου λέει. «Καταλαβαίνετε ότι το βράδυ δεν πρέπει να έχει καθόλου κίνηση. Ο δράστης απενεργοποίησε το συναγερμό με την άνεσή του, κρύφτηκε στην αποθήκη και περιμένε ως το πρωί».

Είναι τόσο ξεκάθαρο, που δε χρειάζονται άλλες εξηγήσεις. «Πού βρίσκεται το προσωπικό της τράπεζας;»

«Ο Σταθάκος τούς έκλεισε στο κυλικείο, στο υπόγειο, για να τους ανακρίνει».

Γυρίζουμε πάλι στην τράπεζα και κατεβαίνω από τη στριφτή σκάλα στο κυλικείο. Το «απαγορεύεται το κάπνισμα» που ισχύει στους δημόσιους χώρους έχει καταργηθεί λόγω εκτάκτου ανάγκης. Όλοι καπνίζουν αρειμανίως και συζητάνε φωνασκούντες. Οι κουβέντες και οι διαπληκτισμοί κόβονται μαχαίρι μόλις με βλέπουν να μπαίνω στο κυλικείο.

«Ξέρω ότι είστε αναστατωμένοι και δε θα σας κουράσω με πολλές ερωτήσεις» λέω σε όλους και σε κανέναν. «Τις καταθέσεις σας μπορούμε να τις πάρουμε αργότερα. Θέλω όμως να μιλήσω πρώτα με την ιδιαίτερα του Ρίτσαρντ Ρόμπινσον».

«Εγώ είμαι. Φαίδρα Δασκαλάκη» μου συστήνεται μια πενηνταπεντάρα, άβαφη και με μαλλιά που ασπρίζουν.

«Τι ώρα ερχόταν το πρωί στο γραφείο του ο Ρόμπινσον;»

«Συνήθως στις επτά, αλλά πολλές φορές και στις έξι και μισή. Του άρεσε να έρχεται πρώτος, να ρίχνει μια ματιά στα έγγραφα για διεκπεραίωση και να ενημερώνεται για τα χρηματιστήρια. Ήταν η ώρα χωρίς τηλεφωνήματα και ραντεβού και μπορούσε να συγκεντρωθεί στη δουλειά του χωρίς να τον διακόπτουν».

«Αυτό ήταν το καθημερινό ωράριό του;»

«Ναι, όταν δεν έλειπε ταξίδι».

Συνεπώς, το ωράριό του θα πρέπει να το γνώριζαν οι υπάλληλοι της τράπεζας, ενδεχομένως και κάποιοι πελάτες. Αυτό βέβαια δεν αποκλείει και κάποιος τρίτος να τον παρακολούθησε και να έμαθε το ωράριό του.

«Τι ώρα έφευγε το βράδυ;»

«Γύρω στις έξι. Συνήθως φεύγαμε μαζί, γιατί το απόγευμα ήθελε να είμαι πάντα στο γραφείο όσο δούλευε».

«Ποιος έβαζε μπρος το συναγερμό;»

«Ξεκινούσε αυτόματα από τις πέντε το απόγευμα».

«Πόσοι στην τράπεζα γνώριζαν το συνδυασμό;»

«Μόνον ο κύριος Ρόμπινσον και εγώ. Και η εταιρεία ασφάλειας φυσικά».

Παρά την αναστάτωσή της, οι απαντήσεις της είναι κοφτές και συγκεκριμένες.

«Μπορείτε να μου δώσετε τη διεύθυνση κατοικίας του Ρόμπινσον;»

«Έμενε στο Ψυχικό, στην οδό Μαλακάση 5. Δί-

πλα στο άλσος Ψυχικού» με διαφωτίζει η Δασκαλάκη.

«Ποιος είναι υπεύθυνος για τους λογαριασμούς πελατών;»

Ένας σαραντάρης, κουρεμένος με την ψιλή και ντυμένος στην τρίχα, σηκώνεται από ένα τραπέζι στο βάθος. Με κοιτάζει δίχως να μου συστηθεί και μ' αναγκάζει να ρωτήσω το όνομά του.

«Μάνος Καστανάς».

«Θέλω να δώσετε στους βοηθούς μου ένα αντίγραφο του πελατολογίου σας, κύριε Καστανά».

Με κοιτάζει με ειρωνικό βλέμμα και μου λέει: «Αυτό που ζητάτε παραβιάζει το τραπεζικό απόρρητο, κύριε αστυνόμε».

«Δε σας ζήτησα ποσά ούτε να ανοίξετε λογαριασμούς. Μόνο τα ονόματα. Μπορεί ορισμένους απ' αυτούς να χρειαστεί να τους ανακρίνουμε. Αν υπάρξει ανάγκη να ανοίξουμε λογαριασμούς, θα έρθω με δικαστική εντολή. Οι βοηθοί μου θα είναι εδώ σε λίγο».

Γενικώς, δε μου αρέσουν οι ομαδικές ανακρίσεις, γι' αυτό και βάζω τέλος στις ερωτήσεις. Μόλις ανεβαίνω στο ισόγειο, βλέπω τους βοηθούς μου να μπαίνουν στο κατάστημα. Στέλνω τον Βλασόπουλο στο κυλικείο για να κάνει την υπόλοιπη ανάκριση, επειδή έχει ένα ένστικτο να ξεχωρίζει αυτούς που μιλάνε πιο εύκολα.

«Εγώ τι κάνω;» με ρωτάει ο Δερμιτζάκης, γιατί έχει πάντα την υποψία ότι δίνω το φαχνό στον Βλασόπουλο κι αφήνω γι' αυτόν το κόκκαλο.

«Εσύ θα πιάσεις ένα-ένα τα μαγαζιά στην οδό

Πετράκη, μήπως πήρε το μάτι κανενός κάποιον να παρακολουθεί την τράπεζα τις τελευταίες μέρες».

Ξέρω ότι δεν πρόκειται να βρει τίποτα, γιατί την ώρα που ερχόταν ο Ρόμπινσον στο γραφείο του, τα μαγαζιά ήταν όλα κλειστά, αλλά και πάλι ποτέ δεν ξέρεις. Έτσι κι αλλιώς πρέπει να βουλώνουμε τις ανοιχτές τρύπες.

Μόλις τελειώνω με τον Δερμιτζάκη, βλέπω τον Σταθάκο να βγαίνει από το ασανσέρ μαζί με τον υποδιοικητή του. Τον ενημερώνω γι' αυτά που έμαθα σχετικά με το ωράριο του Ρόμπινσον.

«Που σημαίνει ότι ένα κάρο κόσμος ήξερε ότι ερχόταν νωρίς το πρωί» είναι το σχόλιό του.

«Ακριβώς. Το προσωπικό, αλλά ενδεχομένως και κάποιοι πελάτες».

Μετά τον ενημερώνω και για το πελατολόγιο και δέχομαι τα ευμενή σχόλιά του. Κρατάω για πάρτη μου τη διεύθυνση κατοικίας του Ρόμπινσον, γιατί θέλω να πάω πρώτος. Όχι γιατί με νοιάζει η πρωτιά, αλλά επειδή είμαι σχεδόν βέβαιος ότι, αν ο δολοφόνος τον παρακολουθούσε, τότε θα ξεκινούσε την παρακολούθηση σίγουρα από το σπίτι του. Και επιπλέον, δεν έχω κανένα λόγο να βοηθήσω τον Σταθάκο πέρα από τα απαραίτητα.